

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Simț de dreptate.

Obstrucția din dieta țerii în chestia pactului cu Austria și pentru răsturnarea lui Bánffy, continuă. Opoziția s'a folosit de toate privilegiile, ca să nu i-se voteze guvernului indemnitatea și astfel să fie silit a se retrage. Lupta de până acum a avut detalii interesante și a culminat din partea opoziției în redactarea *Memorandului*, adresat la Regele, ear' din partea guvernului prin prezentarea în clubul liberal a *proiectului de lege a lui Tisza*.

A fost interesantă și pentru noi prețioasă discuția, când opoziția în decursul mai multor ședințe, a scos la iveală o parte însemnată a volnicilor și încălcărilor de lege, comise de guvern și corupția ce el o răspândește fără rușine între cetățeni. A fost prețioasă pentru noi, nu din cauză că fărădelegile nu ar fi cunoscute și dovedite de nenumărate ori din partea noastră, ci pentru aceea, că ele au fost constatate din partea opoziției în parlament, va să zică din partea lor, a Maghiarilor, așa că existența abuzurilor și fărădelegilor nu se poate nici trage la îndoială și nici nega.

Un alt moment al discuțiilor, asupra căruia voim să insistăm azi, este earăși interesant din cauză, că el ne arată cât de slab este dezvoltat la «patrioți» simțul de dreptate, cum ei *falsifică și denaturează adevărurile istorice*, fără cel mai mic scrupul, fără rușine. Dar' mai mult, momentul asupra căruia insistăm, ne arată, că compatrioții nostri învață de mici, *din școală*, din cărți istorice anume scrise așa, a falsifica faptele trecutului și toate acestea în favorul lor.

Acest moment s'a ivit la discuția pătimășe înscenată de opoziție în chestia strămutării statuei lui Hentzi.

În ședința din 17 Nov. n. c. a dieței, mai mulți opoziționali au învinovățit pe Hentzi între altele și cu aceea, că el ar fi depus jurământ pe constituția maghiară, în fața comisarului Beöthy Ödön și mai târziu totuși s'a luptat contra Maghiarilor. Astfel el ar fi fost un trădător, care nu merită a i-se eternisa memoria prin o statuă.

Față de acușele acestea s'a ridicat ministrul de honvezi baronul Fejérváry și a arătat netemeinicia lor.

Dar' să reluăm scena referitoare la acest cas, așa după-cum s'a petrecut, după notițele stenografice din dietă:

Baronul Fejérváry: Mă rog de iertare, dar' nicăiri nu este dovedit din *acte autentice* și drepte de crezământ, că Hentzi ar fi jurat lui Beöthy pe constituția maghiară...

Hentaller (întrerupând): Stă scris în *istoria lui Horváth Mihály*.

Fejérváry: Istoria lui Horváth Mihály este o carte interesantă, dar' nu se poate considera *de art autentic*. Cine știe *cum se scrie istoria*, îmi va concede să afirm, că se scriu adeseori în istorie lucruri, cari *nu corăspund adevărului*...

Continuând apoi Fejérváry repetă, că învinovățirile aruncate lui Hentzi nu se pot dovedi nici cu actele ministerului austriac dela 1848/9, nici cu cele ale ministerului maghiar.

Deputații patrioți revoltați, pentru-că Fejérváry i-a strins cu ușa, au început a face larmă și gălgăie, ear' acesta ținându-le mai departe lecție, le striga:

— Înțeleg revoltarea d-voastre, înțeleg că nu sunteți aplicați a da crezământ cuvintelor mele și o înțeleg din cauză, că *de copți mici ați auzit tot lucrurile acestea, cu toate-că nu sunt adevărate*...

Am relevat această scenă, ca să se vadă, cum un ministru silit în fața istoriei a se desbrăca de șovinism, spune

în dietă, în fața țerii și a lumii, că în istoriile maghiare se scriu lucruri, cari nu corăspund adevărului și că «patrioții» le învață aceste mici, din școală, deși nu sunt adevărate.

Ce să mai zicem noi, știind și auzind zilnic cum profesorii de pe catedră și politicianii prin întruniri și cu alte privilegii timbrează pe eroii și luptătorii nostri naționali de mișei și miserabili și punându-i în rîndul hoților ordinari?

E trist, când la un popor, care are aspirații culturale și e conducătorul unui stat, degenerază în așa măsură simțul de dreptate. E trist, că falsificarea istoriei și a adevărului se face sistematic, începând din școală, — ca bună-oară în colegiul reformat din Orăștie, unde se îndoapă tineretul cu istorie și geografie în mod de tot denaturat, ca de pildă: că hotarul orașului Hodmező-Vásárhely este așa de mare ca comitatul Hunedoarei, Albei-inferioare și până pe la jumătatea comit. Caraș-Severin și că un singur proprietar de-acolo are avere în extensiune mai mare de cât posede regele Sârbiei sau al României.

E trist pentru Maghiari, că șovinismul îi orbește într'atâta, încât ei se silesc anume a ascunde dreptatea, dacă e dureroasă pentru ei, căci știut este, că e vai de acel popor, care alungă din sinul seu cultul adevărului și se închină credințelor false și denaturate.

Afaceri municipale.

— Raport special —

Ședința ordinară de iarnă a comit. Hunedoara s'a ținut în Deva, la 19 Dec. n. c. Înainte de ședință, la 8 $\frac{1}{2}$ ore, inteligența s'a întrunit la casina română, pentru a se înțelege cu privire la o procedură solidară.

Aici s'a exprimat mulțumita convenită dlui Francisc Hosszu-Longin pentru discursul su pronunțat, cu atâta simțământ românesc, în adunarea de instalare a nou denumitului comite-suprem.

Inteligența a recunoscut, că declarațiile făcute cu acel privilegiu sunt întru toate de acord cu stările noastre de față; că a vorbit din sufletul tuturor Românilor și ca totdeauna și cu acest privilegiu a dovedit, că cunoaște pasurile Românilor acestui comitat, pe cari cu atâta demnitate știe să le reprezente. S'a decis abținerea dela alegerea de fisc comitatens și a diferitelor comisuni, deoarece-ce Români și așa sunt cu desăvârșire ignorați din partea majorității adunării municipale alcătuită pe cale meșteșugită.

Ajunși la sala comitatului, s'a constatat o mulțime neîndatinată de reprezentanți municipali. Cugetați, că interesul bine priceput al celor 90 obiecte puse la ordinea zilei a căsunat afluența cea mare? Aș, Doamne fereste! Alegerea fiscului comitatens a strnit pe cei mai mulți la înfățișare.

Nu putem îndestul condamna pe unii membri români, cari numai cu astfel de ocațiuni se prezentează, de țî-se pare că este vorbă de cele mai însemnate și vitale afaceri proprii românești.

Trece alegerea pentru care au fost scormoniți de acasă, fără considerare la alte obiecte de interes obștesc, se cam mai duc și nici habar n'au, că ce se va întâmpla de soartea alegătorilor lor.

Acest soi de reprezentanți slabi de ânger, ar face cu mult mai bine să șadă acasă și să lase a fi aleși alții mai statornici și mai dornici pentru afacerile semenilor lor.

După deschiderea ședinței, fără nici o introducere, se procede la rezolvarea obiectelor puse în program.

La punct 4 combinat cu punct 10 se exmit două comisii scrutinătoare. Una cu scop de a se alege 5 membri în comitetul administrativ și alții 30 în comitetul central.

Conform §. 13 al regulamentului, Dr. A. Muntean însinuă următoarea interpelație: Am înțeles, că cu ocasiunea instalării, dl comite-suprem a promis a fi întru toate drept, fără considerare la persoană și naționalitate; făgăduința aceasta la aparență mică, dar' de însemnătate mare, ne lasă a nădăjdui, că interesele locuitorilor acestui comitat vor fi mai bine ocrotite ca până acum.

Drept aceea întreabă pe dl vice-comite, că are cunoștință cum funcționarii dela căile ferate nu voesc a libera bilete de călătorie acelor locuitori români și sași, cari le cer în limba lor maternă? Dacă are cunoștință, și trebuie să aibă chiar și din ziare, are de cuget a face pașii de lipsă, ca atari abuzuri pe

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Iluzii pierdute.

Durerea azi nu mă nspăimântă
Și plânsul nu-mi mai face rău,
Am stîns în inimă iubirea
Cum tu 'ți-ai stîns amorul tîu.

Uitarea mi-te-a scos din cuget,
Imi pari un basm ce s'a trecut,
Din zarea visurilor mele
Pentru vecie te-am pierdut.

Am devenit doar' într'o clipă
Atâta de nesimțitor,
Nu înțeleg ce-i o iubire,
Nici frămîntarea unui dor.

Ai fost imaginea durerii
Ce 'n calea mea a răsărit,
Amorul tîu mi-a stîns speranța
Și fericirea mi-a sdrobotit.

Azi nu mai sunt decât doar' umbra
Acelui-ce a fost de mult,
Imi pare totul o poveste
Pe care vecinic o ascult.

L. Follender.

Badea Huștiului.

Chip și graiu din...

Veselă grădinișă
Cu pomi roditori
Și mândri feciori.

Între satul Costișa și Tereblecia se întinde vestitul Horaieț, adică o pustie întregă de pământuri seci și sterpe, din cari numai plugurile englezești de astăzi, mănate cu mașina de aburi, au dovedit să scoată grăunțe de făcut făină pentru pită sau mămăligă. Dar' pe vremea mea era pe acolo pustiu adevărat, și de gospodăriile mari și frumoase ce le-a așezat în urmă administrația fondului moșiilor mănăstirești pe locurile acelea, ca să se poată lucra pământurile părăsite de pe Horaieț, nici nu se pomenia încă. Numai drumul de fer trecea de câțiva ani abia, pe o margine a nesfirșitului pustiu, unde e și așezată mica stație Ruda și alunga pe vremea de iarnă cu fluierul răgușit al carului de foc, droaiele de lupi, ce se priblău cu ochii aprinși de foame pe întinsul troenelor fără hotar. Și s'a întâmplat într'un rînd, cam pe la sfîrșitul vacanței de Paști, să vin cu căruța nașului meu din Frătăușul-vechiu la stația Ruda, ca să mă întorc cu trenul la Cernăuți, la școală. Dar' cum vizitiul nu era tocmai om dripit și eu sêrăcuțul de mine

aveam o ceapă veche de ceasornic la buzunar, ce nu umbla de fel, nu-mi venea par'că să-mi mai dau grijă să măe iute gijoaga de cal nemțesc, și am tot dus-o în pas măsurat. Și de, am și potrivit așa, că tocmai la sosire în stație să-mi treacă afurisitul de tren pe la nas. Când m'am văzut însă osândit să stau în stația Ruda, pustie ca și Horaiețul de prin prejuri, șese ceasuri întregi, tocmai până la trenul de seară, m'a prins groaza.

Dar', ce era de făcut! Am stat cu amplexiul stației de vorbă, un leah bătrân, cu chip de sihastru, par'că era înadins făcut pentru pustiu în care-l surghiunise stăpânii lui, și când am înțeles că-i lehamite și lui de atâta vorbă, m'am dus și eu pe afară, odată cu ochii, apucând dealungul șinelor de drum de fer tot înainte până la o coastă de deal, unde se zăreau niște case înșirate ce nu sămănu a țărănești, dar' nici boerești. Și mi-se părea că sunt dărimate ori se năruise ele singure de vechi ce erau, una din ele știu însă că avea ziduri înalte, la mijloc un horn negru, stricat, încât am înțeles îndată că trebuie să fi fost pe acolo o velniță. Printre rămășiți de locuință și muncă omenească, trecea drumul de țară, ce se încrucișa mai în vale cu șinele drumului de fer, ear' alături curgea un pârăuș tulbure, printre maluri mlăștinoase, umbrite de două-trei răchițe uscate de soare.

Am trecut peste podețul stricat al drumului glodos și apropiindu-mă de căsoaia mai mare din față, am văzut că la partea ei de dinainte, terestrile sēmănu a fi încă întregi și căutând pe unde-i întrarea, am dat pe urmă și de o ușe mare, pe care era bătută sus o tablă cu pajură, dovadă că aici se vindea rachiu și tutun.

Pe prag ședea un om ghemuit, cu luleaua stinsă în dinți, clipocind rezimat de o ușcioară, sub razele soarelui călduț de primăvară. Am vrut să trec pragul crîșmei, fără-ca să stărnesc pe moșneag din somnul seu, dar' nu s'a putut.

Căci nici n'am urnit bine lespede de piatră cu piciorul și omul s'a repezit ca fript din așpeala sa și uitându-se cu ochii rătăciți la mine, a apucat înainte spre teigheaua afumată, din odaia mare și întunecată, și oprindu-se la grățiile de lemn, din dosul cărora se zăriau șipuri, bulci, covrigi, pachete de tutun și cutii cu chibrituri, s'a rostit cătră mine cu glas răgușit: »Ce-a pofti domnișorul, o pacică de tutun sau poate un rachiu dulce, rosoglio de cel bun, că holercă de a noastră știu ca nu-ți cinsti».

Era Sâmbătă și precum la crășma asta pustie din drumul Tereblecei, numai un jidov putea fi stăpânul ei, am priceput îndată, că sêrmanul țeran îi ținea jupânului locul, fiind zi de șabăș, și de, mare procopseală de

viitor să fie delatate în acest comitat, care în marea sa majoritate este românesc? Este aplicat a se întreprinde la ministrul de comunicație în interesul locuitorilor, ca funcționarii căilor ferate să fie îndrumați a împlini această datorie a lor?

Vice-comitele răspunzând zice, că se miră cum de și presupune interpelantul așa ceva, că doar afacerea aceasta nu cade în sfera sa de activitate, pentru-că dînsul nu are nici competența a se amesteca în cauză, dar' fiecărui li stă în drept a se folosi de plângere contra respectivilor funcționari.

Vice-comitele se roagă a i-se lua la cunoștință răspunsul.

Interpelantul nu ia la cunoștință răspunsul, ci din contră afirmă, că dînsul conform chemării și poziției sale, ca primul organ administrativ al comitatului, dator este a se întreprinde totdeauna și cu tot privilegiu pentru interesul locuitorilor din comitat, făcând în această privință pașii de lipsă chiar și la guvern. Cu toate acestea adunarea, cu majoritatea lor făurită, ia la cunoștință răspunsul vice-comitelui.

Cu privire la scrisoarea de »rămas bun« a fostului comite-suprem, după-ce comitetul permanent propune a i-se vota mulțumire protocolară și a i-se afișa portretul în sala comitatului, se ridică dl Francisc Hosszu-Longin și zice cam următoarele:

Propunerea făcută din partea comitetului permanent, ca atare, poate avea loc, din punct de vedere al curtuasiei personale, cu care aderenții fostului comite doresc a-și împlini oare-care datorie pentru serviciile împlinite cu diferite ocazii, eu însăși și cu mine împreună Românii acestui comitat nu avem motive de-a contribui la acest manifest, pentru-că afacerea în sine nu este de interes obștească și prin urmare nu are să poarte colorit oficios, pentru-că astfel de proceduri nici nu încap în cadrul constituțional al unui comitat, care cu toate opiniile majorității acestei congregații, este în mare și covârșitoare majoritate românesc. S'au obținut onorații membri congregaționali a mă reprobă, ca și acum, de câte-ori am ridicat cuvântul în limba mea românească. Dacă eu o fac aceasta cu tot privilegiu, apoi sunt basat pe dreptul populației acestui comitat și vă declar, Domnilor, că dacă ași ajunge în China și aș fi silit să trăiesc acolo, la tot cazul m'aș sili a învăța limba chineză. Tocmai așa sunteți D-voastră cu toții datori a învăța limba acestui comitat, care este românească. (Strigări, că nu este lege care să-i silească a ști românește!)

Propun a se trece, simplamente, peste acest obiect la ordinea zilei, neavând lipsă a se da mulțumită protocolară și a se decide afișarea portretului fostului comite în sala aceasta.

Vice-comitele Hollaki susține propunerea comitetului permanent și o recomandă spre primire.

Ce se ține de pilda, cu învățarea limbii chineze, aplicată aici, nu are lor și este de vedere, că nici când nu s'a manifestat ură contra acelor membri comitatensii, cari s'au folosit de limba lor maternă, și că acest drept este mărginit în lege însăși și dorește din inimă, ca această reciprocitate să se respecte totdeauna.

Este silit a constata, că st. domn Hosszu de multe-ori face enunțaiuni necuviincioase

și astfel se nasc obiecționări drastice, la cari însuși poartă vina.

Dl Hosszu declară, că lucruri necuviincioase nici când nu a grăit, ci a apărut totdeauna dreptul poporului român, ori a plăcut dlui vice-comite, comite sau ministrului, ori ba. Aceasta dorește să o știe fiecare, și acum din nou, și susține contra-propunerea. Pusă la vot cade și se primește, per majora, aceea a comitetului permanent.

Urmează denumirea mai multor comisiuni, după-ce se comunică rezultatul scrutiniului pentru comitetul administrativ și comisiunea centrală.

Ziua de alegere pentru membrii municipali se statorește pe 4 Ianuarie 1899 st. n., adică cu o zi înainte de ajunul Crăciunului bisericii române.

De remarcat este, că în cele 19 cercuri electorale ale comitatului nici barem un Român nu a fost ales respective denumit ca președinte.

Despre alegeri nu vom întârzia a face amintire la alt loc și cu alt privilegiu. Până atunci însă este cu scop a se aduce la cunoștința tuturor alegătorilor ziua de alegere, care în multe locuri cu de-adinsul nu se face cunoscută.

La postul de fisc comitatens a fost ales cu 149 voturi Dr. Apăti, ear' contra candidatul acestuia, Dr. Farkas, a înrunit abia 75 voturi.

În ședința de după amiază o nouă contribuție s'a pus în spatele locuitorilor acestui comitat, pentru alimentarea fondului de pensiune a funcționarilor administrativi și încă în un mod foarte nejust, adică câte 10 cr. după casă, pe timp de 5 ani următori.

Oare este aci o proporție dreaptă, ca groful, baronul și proprietarul mare să plătească după palatele lor numai atâta cât plătește și cel din urmă plugar și ziler din câmpul lui Neag după coliba sa? Contra acestui conclud nedrept de altcum cuvine-să a să face recurs.

Este dureros, când concluse aduse cu unanimitate de reprezentanțele comunale să nimicesc de adunarea comitatensă, deși acelea sunt întemeiate pe statute și regulamente confirmate de municipii și ministrul de interne. Așa au pățit-o, între multe altele, comuna Turdas, Vinerea, Romos, Cugir și Vaidei, cu toate-că motivele comunelor au fost susținute de membrii municipali Dr. A. Muntean și L. Bercian.

De altcum numitele comune nu vor întârzia la timpul său a trage recourse bibe motivate la ministrul de interne.

Ca de încheiere, se pune la ordinea zilei obiectul 90 și cel din urmă, propunerea membrului Dr. Aurel Muntean, prin care cere a se face reprezentațiune la ministrul de interne și cel de comerț, de cuprins, să dispună, ca conducătorii oficiilor să se abțină dela influențarea directă și indirectă față de funcționari și servitorii lor subalterni, cu scop de a-și maghiarisa numele de familii.

Nefăcându-și comitetul permanent propunerea sa la acest obiect, Dr. Muntean și-o motivează cu următoarele:

Înainte de toate cer scusă, că vorbesc în limba statului, însă fiind de față abia 4 membri români, ear' ceilalți s'au îndepărtat după alegere, voiesc ca membrii maghiari să mă priceapă mai bine.

Am făcut această propunere și o recomand spre primire, pentru-că sunt convins, că Maghiarii cei adevărați sunt înșiși contrari la această procedură.

Prin maghiarisarea numelor de familii se alterează dreptul privat și cu deosebire acela al ereditării.

Unui Wenkheim, Klebersberg, Edelsheim și mulți alți magnați nici prin minte nu le trece a părăsi numele lor, pe cari sunt falnici și li leagă multe reminiscențe plăcute de originea acelor nume.

Însași siguranța publică pretinde necondiționat susținerea numelui original, fără considerare, că cum sună acela la urechea unuia sau altuia.

Cum unui jidan prin maghiarisarea numelui său i-a sucs a scăpa de execuție și a cumpăra la licitație averea celui alt jidan de asemenea nume și vecin cu el, care nu-și schimonosise numele.

Câte procese de divorț nu se îngreunează prin schimbarea numelor.

Chiar și din punct de vedere unguresc este de condamnat maghiarisarea numelor de familii, pentru-că este împreună cu propagarea imoralității.

Înșiși jidanii cu poziție materială bună nu o fac aceasta.

Nu cunosc nici o țară și guvern care să înainteze schimonosirea numelor de familii, ba din contră un anumit Itzig ceruse schimbarea numelui său în Ifigescu, tu însă respins cu rugarea sa.

Că aceste sunt tot atâtea motive de-a comite fărădelegi și înșelăciuni, nu mai am lipsă a le argumenta, căci exemplele ne dovedesc zilnic.

Telkes, cel cu dicționarul numelor maghiarisătoare, le numește pe aceste lucruri mântuitoare, abea cred că dl comite și vice-comite ved oare-care mântuire în această procedere.

Că maghiarisarea o pretinde așa numitul »Magyar állam eszme«, care de atâtea ori s'a pomenit chiar și aici în această sală, eu o neg. Căci dacă există stat maghiar, ceea-ce nu se poate nega, atunci despre »eszme« nici vorbă nu poate fi.

Afară de o glumă, făcută tot în favoarea propunerii, prin Lászlo Zsiga, nime nu a combătut propunerea din chestiune, și cu toate acestea numai Românii au susținut-o. Așa s'a încheiat ședința de iarnă și numai de o dorință este pătruns tot Românul bine simțitor, ca pe viitor să se constituie clubul român municipal, așa după-cum odinioară era.

Industria noastră.

„Lucrurile cari nu înaintează dau îndevăr, și acelea, cari nu se desvoaltă, pier“, sunt niște cuvinte, cari cuprind un adevăr, care de nimeni nu poate fi tăgăduit.

Voiu să aplic aceste cuvinte la industria noastră de casă, căci nu cred că-s multe acele părți locuite de Români, unde acest »tesaur național« se se afle la gradul, la care am dori cu toții.

Să vedem de exemplu cum stăm în această privință cu pâna. Aceasta,

și am căzut la blăstem să le și vînd otrava de holecărcă puturoasă. Numai că de, să mă ierte D-zeu, dar' le-am plătit-o și eu greu pe lumea asta și dacă am ajuns să mă chinuesc așa amar la bătrânețe, macar știu pentru ce. Că doar' n'a fost scris dela D-zeu sfântul să fie Românul slugă jidanului și eu unul n'am căzut, milostive Doamne, la astă urgie și soarte, decât așa mai mult cu voia mea, de, ca să ispășesc păcatul, ce l'am făcut acum treizeci de ani, când l'am dat pe arăndașul moșilor acestor huștiului col în apa Sucevei. Duc păcatele afurisitului de David Șloim, dar' duc și pe ale mele. Hei, domnișorul, nu te potrivești la gura mea, că de geaba-s toate câte ți-le-oi spune. Tot eu trag rușine și Ion a lui Chivu tot Badea Huștiuluc rămâne.

Și mi-a istorisit moșneagul din păhăruț în păhăruț, cu graiul lui încălțiat, povestea vieții sale, lungă și scurtă, cum l'ji vrea, dar' așa fel că la urma urmei tot porecla lui de Huștiuluc părea să fie miezul pășaniilor vieții sale.

(Va urma.)

Em. Grigoroșița.

Profesorul: Dacă-ți dau 5 prăjituri și mînci 3, ear' restul le lași pe masă, a doua zi câte mai găsești?

— Nici una.

— De ce?

— Fiindcă le mîncă frate-meu.

după-cum se țesea în vechime, și înainte de asta cu vr'o 30—40 de ani, tot asemenea se țese și în ziua de astăzi, nici un pas înainte nu s'a făcut.

O mare cauză a acestei triste urmări este, că fabricile au scos în timpul din urmă la lumină tot articoli mai frumoși și mai de gust, și deci nu e tocmai așa de mirat, că poporul, inițiat oare-cum în cunoștința frumosului, a încetat de-a produce, găsind mai lesne și mai comod a-și procura gata, fără multă osteneală, și într'o formă mai plăcută, toate lucrurile de cari are el lipsă.

Dacă înainte de asta, nu cu mai mult decât cu vr'o 20—30 de ani, s'ar fi găsit oare-cine, care ar fi arătat poporului un alt mijloc, mai ușor de-a țese, dacă i-ar fi arătat că pe aceleași răsboaie, cu o mică schimbare numai, se poate țese pâna cu desemnuri frumoase, imitând fabricile streine, dacă cu un cuvânt, cineva s'ar fi ocupat de-a deștepta gustul în popor, industria de casă s'ar fi ridicat și dezvoltat foarte mult până în ziua de astăzi. Aceasta însă nu s'a întemplat, și eată cauza, pentru care la noi industria de casă a rămas îndevărul celei din alte țeri străine.

În nenumărate rînduri s'a încurajat poporul nostru și prin această foaie la dezvoltarea industriei de casă, dar' toate încurajările date din parte-ne, nu au prea avut vr'un rezultat îmbucurător. Și aceasta așa va fi și pe viitor, dacă inteligența noastră de pe la sate nu se va pune în mișcare spre a da exemplu. Înțelegem aici pe soțiile preoților și învățătorilor. Acolo, unde soția, sora și fiica preotului ori învățătorului învățînd fuiorul vor învăța fetele să tragă firul lung, subțire și neted, să scoată pâna albă ca zăpada, acolo belșugul și bunul traiu vor spori și paralele vor rămânea în pungă!

Acolo însă, unde nu se aude șgomotul fuiorului, cărcîma totdeauna plină și poporul sêrac.

Nu voiu ca prin aceasta să dau oare-cui morală, ci voiu să spun numai în câteva cuvinte care ar fi, după mine, mijlocul pentru a reinvia industria de casă în popor.

Industria de casă trebuie să procure poporului dela sate mijlocul de a-și întrebuința cu folos timpul liber de munca obositoare a câmpului, și totodată trebuie să servească la ridicarea lor morală și materială.

Chiar și în școalele comunale ar trebui să se predea oare-cari meserii, cari s'ar putea asemăna cu industria de casă.

Deși prin școli drumul e lung și greu, și poporul nostru e învățat ca îndată să și vadă rezultatul, totuși școala cea mai practică este exemplul dat de preoți și învățători și toți aceia, cari prin pozițiunea lor pot să influențeze asupra poporului, trebuie să-i servească de model și conducători.

Sperc, că cei chemați a se interesa de înaintarea poporului, vor avea în vedere această chestie arzătoare, prin ceea-ce vor contribui mult, foarte mult la bunăstarea atât morală cât și materială, a poporului nostru, și prin aceasta la o »înăvțire națională«.

Să îndreptăm réul!

Nu se poate aprea în destul folosul și necesitatea foilor de publicitate, mai cu samă la poporul nostru românesc, care așa de sêraci suntem în ele, încât se pot număra pe degetele mânilor; de altă parte însă așa de avuți în rele, patimi și suferințe, încât de am avea de 10-ori atâtea foi și abia ar fi loc unde să le comăți și descrii pe toate.

Necesitatea foilor, se înțelege a celor libere și independente, la Români se va ivi din ce în ce mai tare; pentru-că ele de aici

vînzare nu sêmăna să fie, de se pusese bietul om pe somn.

Am pus să-mi dea o sticlă de rachiu și două păhăruțe și întinzînd Românului creițării cuveniți, m'am uitat mai bine la dînsul, căci avea pe sub pletele lui unsuroase lăsate cam în voe, o frunte lată, încrețită așa nu știu cum lin pe deasupra ochilor negri ca mura, încât părea a fi cu toată vîrsta lui de moșneag, încă verde la inimă și nesticat la cap. Luleau o pusese la o parte și privia țintă la mine, țînîndu-se cu o mână de deschizătura cămeșii, din care eșiau perii deși și suri ai pieptului bărbătesc neatins încă de slăbiciune, ear' cealaltă o băgase în chimirul seu, îngust de piele, odată cu creițării primiți, și m'am și trezit îndată cu întrebarea că: de unde-s și cum de m'am întemplat tocmai pe la crășma jupânului Herș din drumul Tereblecei.

Și spunîndu-i pășania mea s'a mirat omul, dar' tot se vede că-i părea și bine, căci îndată mare s'a încins un sfat întreg între noi. Și cum aveam vreme destulă de prăpădit, am început să-l întreb ba de una, ba de alta, după-ce l'am rugat însă să bea din rachiu cumpărat, l'am întrebat întâi și întâi de nume și poreclă. Că drept să vă spun, începea par'că să-mi placă moșneagul și dintr'un singur cuvânt pricepusem că era sfătos și șă-

galnic. Și făcîndu-mi-se foame am scos din tașca mea de după grumazi o bucată de șuncă ce-mi dăduse nănașa mea ca merinde de drum, am ales din bulcile sbărcite de după gratii pe cele mai molicele și m'am întins pe mîncare, poftind și pe tovarășul meu să lmbuce cu mine. Și nici nu mi-am pus încă bine gura la cale, când eată că mi-a și apucat moșneagul a spune de ale lui, și mai prințînd la inimă după un păhăruț două de rachiu, s'a pus binisor la vorbă. Și ce m'a adus pe loc în uimire, era chiar numele seu ciudat, Ion Huștiuluc, așa că nu m'a răbdat inima să-l și întreb îndată, cum naiba de l'au potrivit oamenii cu așa poreclă pocită? Și mi-a întors moșneagul vorba zicînd: »Hei, domnișorul! Când ași sta eu să-ți spun de unde mi-se trage afurisitul asta de nume, ai să scapi și trenul de seară și tot n'ai să știi bine beleaua lui Badea Huștiuluc și câte-s legate de sêrăcia lui.«

Că, Doamne, eram și eu într'o vreme om ca toți oamenii și colo la marginea satului Costișa, unde ai văzut d-ta poate pe o ușe de casă, lângă niște plopi, o tăbliță cu pajură, cum e și cea de-afară, purta-o-ar lupul pe Horaieț, a fost odată gospodăria mea. Da, domnișorul, și mi-au mîncat-o jidovii, trăsni-i-ar focul, de am ajuns mai rău ca la sapă de lemn, ba încă le păzesc acuma crășma

Înainte, mai mult ca până acum, trebuie să dea ajutor, ba să țină chiar locul conducătorilor poporului, locul preoților, învățătorilor, dintre cari o parte de acum inclină a se închina la banul lui Iuda, deși încă nu l-au văzut; parte așa s'au dat cu tămăia, încât uită că sunt preoți și rivalizează cu țeranii în păcate și fărâdelegi și parte, durere, că se mai suferă și atari, cari nu corespund progresului timpului etc., așa că rare sunt excepțiunile cari merită lauda și ascultarea poporului lor. Apoi, dacă am fi mai avuți în fapte demne de a servi publicului ca exemple, ceea-ce se și așteaptă, unde se le mai dai loc la toate?

Așadar, cred că nu greșesc, când zic, că este lipsă, sau mai bine zis este necesar, ca și noi Românii să avem mai multe organe de publicitate.

Oare ce să fie cauza de nu se satisface acestei necesități a noastre? De ce n'avem mai multe foi? N'avem oameni cari să le redacteze? Eu știu că avem. Atunci ce nu avem? De sigur, vom zice cu toții, că n'avem cetitori.

Da, aici zace un rău al Românilor, o cauză de nu putem stăpâni, sau cel puțin împedeca, răspândirea la zeci și sute de alte rele între noi Românii. Da, asta încă e o bubă mare, din a cărei cauză întreg organismul nostru național este împedecat în progresul spre bine.

De geaba am avea cât de multe foi; de geaba ar cuprinde în ele tot felul de învățături și povești folositoare, ori ai voi să combați relele, căci folosul lor ar fi ca al preotului, care predică în pustie.

Acest rău a fost cunoscut și s'a vorbit despre el și până acuma, cu toate-că nu s'a stăruit în destul pentru delăturarea lui; cred însă, că până acum nu s'a cunoscut o cauză a acestui rău.

Mai multe sunt cauzele, de sigur, de așa de puțin se ocupă oamenii cu cetirea foilor. O cauză este însă, care împedecă mult abonarea foilor de către țerănimea noastră. Ei zic: »Nu voim să aruncăm banii pe ele fără nici un folos, căci și așa nu le primim de loc, sau nu le primim Dumineca, când putem și noi sta de ele. Durere, dar' au drept în privința aceasta.

Era un timp, în care în multe comune se aflau câte 30—40 de abonați ai foilor noastre, ear' astăzi abia se mai află 5—6; ear' unde erau 10, azi abia mai sunt 1—2.

Totodată am observat și aceea, că ori unul, ori altul, sau mai mulți, nu primiau foaia regulat, sau nu se distribuia în sat la timpul seu, Dumineca, deși cu posta sosia la timp. Și nu o primiau și nu o primesc nici acum în multe comune, de multe-ori de loc; pentru-că nime nu se ține îndatorat a îngriji de ele. Servitorii comunali și-au făcut datoria, de când veniau multe foi în o comună, țineau de mare sarcină să le distribuie ei între oameni. Această stare durează și acum, și cine umblă cu ataceri la cancelarie și știe cetii, pune mâna pe una din fereastră, că acolo le țin, fie a cui va fi. Așa că în cazul acesta foaia și-a pierdut cu totul calea. Și casurile acestea sunt dese.

Domnind această stare desfrănată și în comune cu notari români, se poate ușor închipui cum își ajung foile destinațiunea lor în comunele, unde notarii sunt străini de neamul nostru și se lucră cu scop în direcțiunea aceasta.

Stând astfel lucrul, nu e mirare, că Românașii noștri și-au pierdut voia de cetit și mai cu seamă de a da banii în vânt.

Eată o cauză a răului!

Aceasta este o cauză de ne lipsesc cetitorii. Aceasta e cauza de cultura propagată prin ziaristică prinde așa puține rădăcini în pătura țerănimii noastre; asta încă este o cauză, de ce foile publice la noi sunt așa rari și în raport cu progresul timpului, putem zice, că ele scad.

După această descoperire cred de urgent, ca foile noastre să iee cauza în mână și să clarifice ce e de făcut în privința aceasta și să descopere comunele, unde domnește astă stare și persoanele culpabile cu astfel de neglijență sau rea voință, să fie lovite precum li-se cuvine.

Presupunem, că stimații abonați a foilor românești sunt mare parte membrii în reprezentanțele comunei, ca atari au drept a face interpelații către organele comunale și chiar și propuneri pentru a fi trași în cercetare disciplinară, aducând cu reprezentanța conclud în această afacere.

Adusă odată hotărârea, aceea se comunică cu prim-pretorele pentru a se face cercetarea și a se pedepsi respectivul.

Fiecare comună are imanuător plătit, drept aceea dator este a duce fiecăruia, ori-și-ce fel de scrisori sau nuvele, fără întârziere la adresat.

Dacă în fiecare comună preotul și învățătorul sunt la locul lor, atunci și abuzele de soiul acesta să stăpânesc.

Red.

Prima serată literară a tinerimii române din Oradea-Mare.

— Raport special al „Revistei Orăștiecei” —

Trăim timpuri grele, în cari nu ne este permis să ne manifestăm ca Români, căci suntem trimbrați ca trădători de patrie, ne sunt urmăriti toți pașii și suntem expuși la nenumărate șicane. Mai ales noi cești din Oradea. Dar' toate acestea nu ne pot spăria, ci din contră ne fac mai activi și mai trezi.

Tinerimea română din loc în anul acesta a mers cu un pas mai departe, de cât în anii trecuți, a făcut prima încercare în arangierea seratelor literare, prin cari să ne apropiem și mai tare tineri de bătrâni, să ne câștigăm puține momente de distragere și să ne dezvoltăm simțul național. În 15 l. c. seara la 7¹/₂ ore ne-am întrunit în sala mică a hotelului »Arborele verde«.

Cuvântul de deschidere l'a rostit dl Lucian Bolcaș. În cuvinte scurte, dar' frumoase, bine-ventează publicul adunat, arată însemnătatea seratelor literare, ca un factor, care poate să aducă frumoase rezultate în viața inteligentei române oradane, roagă inteligența să spriginească tinerimea și mai departe la astfel de încercări, să putem arangia o serie întreagă de serate literare.

Punctul al doilea, »Zorirea«, de G. Attenhofer, cor bărbătesc, a fost bine executat.

A urmat apoi cel mai frumos punct: »Bălcescu murind« de P. Mezetti, duet de violină, executat de dnii Silviu Pop și Victor Creț, a fost predat cu un adevărat simț artistic, după care au urmat aplause nesfârșite, ca răsplătă deamnă pentru domni debutanți. La dorința expresă a publicului, dl Silviu Pop a fost silit să ne mai cânte pe violină o doină populară, prin ce ne-a arătat, că cu câtă dibăcie știe manua arcul, și cu cât simț știe preda frumoasele noastre doine. — Al 4-lea punct a fost Don Miguel de Manera, narațiune de dl L. Bolcaș.

Punctul al 5-lea »Romanță« de I. Musicescu, duet de voce cântat de dnii Emil Coste și Iosif Maiorescu, a fost repetat, semn că a fost frumos cântat.

Un foarte frumos punct a fost »La ioană«, poezie de A. Vlăduța, declamată de dl George Novacovicu. Declamatorul a arătat, că simte cu poetul și că posedă un adevărat talent în ale declamării. A secerat vii și nefirșite aplause, la ce a răspuns prin o altă declamare: »Dormi în pace«, tot de A. Vlăduța, care a fost tot atât de bine primită.

Ultimul punct »Cucule cu peană sură«, de G. Dima, cor bărbătesc, a fost bine predat.

Programul fiind exhaustat, a urmat o cină comună, care în mijlocul unei veselii frumoase a ținut până la miezul nopții. Primul toast l'a ținut dl L. Bolcaș; mulțumește inteligenței pentru sprigin, rugând să îmbrățișeze tinerimea cu aceeași căldură și cu alte ocaziuni.

Era o adevărată petrecere românească. Despărțându-ne am dus cu noi suveniri plăcute și firma speranță, că prima serată literară ne-a fost de bun augur și că în viitor vom putea arangia o serie întreagă de atari serate.

Lista celor prezenți țin de superfluu să o adaug, spun numai că, cu puțină excepțiune, a participat toată inteligența română din loc. Dintre preoți a participat numai dl Andreiu Horvath, dar' ne place a crede, că cauza acestei absențe a fost numai timpul postului și că la următoarele serate ce, poate, nu vor fi în post, va lua parte și preoțimea.

Ego.

NOUȚĂȚI

Avis! Onorații alegători români sunt poștiți a se prezenta Duminecă, în 25 Decembrie n. a. c., la 4 ore p. m. în Casina română din loc pentru a se consulta:

1. Asupra alegerii alor 9 membri români în reprezentanța orașenească pe un nou period de 6 ani. Alegerea se va ținea la 30 Dec. n. la casa orașului.

2. Asupra alegerii alor 7 membri pentru adunarea comitatului la 4 Ianuarie 1899.

La această ședință de însemnătate se invită fiecare alegător cu toată stima.

Orăștie, 22 Dec. 1898.

Dr. Aurel Munteanu, Laurian Bercian,
președinte. secretar.

Atragem atențiunea on. cetitori asupra alegerilor municipale pe un nou period de șase ani, cari se vor ținea în toate 19 circuli electorale la 4 Ian. 1899 st. n., adevărat cu o zi înainte de ajunul Crăciunului bisericii române.

Pentru monumentul lui Șaguna, a contribuit corpul profesoral dela școalele medii și superioare din Brașov cu 283 fl.

Școala pentru învățecii dela măiestrie și comerț s'a deschis în 16 Dec. n. în Blaj, în edificiul gimnasial. Mai mulți profesori dela școalele din Blaj s'au angajat a propune la această școală. Orele de propunere vor fi în fiecare zi dela 6—7 ore seara. Școala aceasta este prima școală gr.-cat. de felul acesta.

Prima adunare generală, după moartea regretatului baron David Ursu de Margina, a foștilor grănițeri din regimentul român I. de graniță, este convocată, din partea comitetului administrativ, pe 22 Februarie 1899. Conform statutului dela 1870, această adunare se întrunește tot la 3 ani.

Intunecime de lună. O intunecime completă de lună, care se va vedea în toată Europa, va fi în noaptea de 27 spre 28 Dec. n. a. c. Intunecimea se va începe seara la 10 ore și 53 minute. La 12 ore 2 minute se va începe intunecimea completă și va ține până la 1 oră 32 minute. Numai la 3 ore 56 minute dimineața va apare luna în plină lumină.

Desmințire. »Tribuna« din Sibiu și »Tribuna Poporului« din Arad au adus știri, că în Orăștie s'ar fi înființat o nouă bancă ungurească. Știrea aceasta e cu totul neîntemeiată.

Colonia română din Viena. »Patria« din Cernăuți scrie, că în cercurile coloniei române din Viena se discută ideea de a zidi o capelă ortodoxă română. Nu știm în ce stadiu se află aceste preparative și nu cunoaștem șansele de reușită. O trebuință adânc simțită este însă această capelă. Ea ar fi un centru de mult dorit pentru contrații noștri locuitori în Viena și ar feri multe familii de instrăinare. Ear' călătorii români, cari trec prin Viena, ar găsi și ei un loc de scumpă mângâiere sufletească.

Concertul din Petroșeni. Dl Avram Stanca, preot în Petroșeni, ne face cunoscut, că cu ocaziunea concertului dat acolo, a mai contribuit pentru biserică și dl Pecol Antal, mare întreprinzător de lemne, cu suma de 1 fl. 50 cr.

† **Grigore Cantacuzino,** un membru fruntaș al partidului liberal, din România, fost ministru de finanțe, a încetat din viață Mercuri în 21 Dec. n. a. c.

»Gazeta Poporului« este numele unei noue foi ce va apare cu începere din 1 Ianuarie n. 1899 la Cernăuți, odată pe lună. Această foie e menită pentru a da sfaturi privitoare la agricultură, florărit, pomărit, grădinarit etc.

Cinci decorațiuni deodată. Chifan, un Român bucovinean, portarul palatului ministerului de externe din Viena, a fost decorat, în ziua de 2 Dec., din incidentul iubileului M. S. Impăratului, cu următoarele 5 decorații: medalia de serviciu de 40 de ani, medalia iubilară militară, medalia iubilară civilă, medalia de curte și crucea de argint cu coroană pentru merite. Afară de aceasta, Chifan mai are încă o mulțime de decorațiuni.

Congresul internațional al ziaristilor se va ținea la 4 Aprilie 1899 la Roma. La deschiderea acestui congres vor lua parte și

părechea regată italiană. Acest congres va dura 3 zile și în aceste zile se vor arangia, în onoarea ziaristilor, o mulțime de sărbări. Se va face și o excursiune la Neapol și Pompeii.

La numărul de față al »Revistei Orăștiecei« adăturăm mandate postale, pentru a ușura stimaților cetitori trimiterea abonamentului, pentru anul viitor, și celor cari ne restează pentru cel de față, rugându-i totodată a grăbi cu trimiterea abonamentului, pentru regulata expediție a foii și pe viitor.

Ultime Știri.

Deja de o săptămână baronul Bánffy se străduiește în dietă pentru a alege președinte, dar' de reușită nici vorbă nu poate fi, deoarece-ce toate partidele, aduc fel și fel de alte propuneri și interpelări. Conte Csáky a zis, că de această încurcătură numai atunci vor scăpa, dacă se va face o schimbare de cabinet, căci până când Tisza conduce afacerile țerii, bine nu va fi.

Convooare.

În conformitate cu punctul 8 §-ul 20 din statute, membrii »Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei«, prin aceasta se convoacă la

Adunarea generală ordinară, ce se va ținea Duminecă, 25 Decembrie st. n. 1898 în Deva, localitatea »Casinei române« d. a. la 3 ore.

Deva, la 18 Decembrie st. n. 1898.

Dr. Silviu Moldovan, Elena Hosszu
secretar. Longin n. Pop,
presidentă.

AMICIȚIE — DISTRAȚIE

Lui ...VICU.

Știi tu când te-ai sculat din somn
Ca să fim mai mulți c'un domn
Ștăi veni cu grăbnicie
La a noastră veselie?

Ți-aduci aminte când mi-ai dat
Sălas, de n'ai mai fi umblat
Căci și așa era doar' cusă
La draga b... sc... gr...?

Mai țini tu minte când spuneai
De dorul ce cândva ardeai
Ear' eu cu resignatiune
Stam, ascultându-i al ei nume?

Frumoase sile, dar' trecut-au
Realul crud acum urmat-au
Și tu trăești îndepărtat
În loc... electric luminat!

Electric! ah! asta e mult!
Și »roabă« cum n'ai mai văzut
Ce merge deși numai mișcă
Taci bre! ba chiar și... sepurică.

De-atunci trecut-au timpuri lungi
Acum răpăda cade 'n fulgi
Și nu știi când voiu mai veni
De uremuri când vom mai vorbi.

Dar' pân'atuncia tu să spuni
Lui Manea multe 'nchinăciuni
Voinic să stea și »Tabile«
Pe când din somn te-om mai trezi.

Nicu.

FEL DE FEL

Conservațiunea părului. Unul din cele mai bune preservative ale părului este urzica, căci împedecă căderea lor. Se pretinde chiar că ea face să recrească părul când mai există încă rădăcină. Se întrebuițează pentru scopul acesta rădăcini de urzică, 200 grame și aceste rădăcini tocate mărunt, se fierb o jumătate de oră într'un litru de apă și o jumătate de litru de oțet. Această decoctiune se strecură după-ce s'a așezat apoi se freacă capul cu acest lichid înainte de a se culca.

Haină de piei de șoareci. Un emigrant rus a debarcat de curând la New-York și toată lumea se ținea de el ca după un animal rar. El era îmbrăcat cu o manta îmblănită cu o mie de piei de șoareci mici, un tel de șoareci cu părul foarte moale, de cari se află în nordul Rusiei.

POSTA REDACȚIEI.

Dlul Iulian în S. Regretăm, că nu-l putem publica fiindcă a sosit prea târziu. De altcum Vă mulțumim pentru atențiune.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Bibliografie.

A apărut „*Cronica anului 1848*” de Dr. E. Dăianu, fasc. II., lunile Aprilie—Sept., Sibiu 1898. Are o extensiune de 148 pagini, în cari se cuprind toate întâmplările mai de însemnătate din anul revoluțiunii. O recomandăm cu căldură cetitorilor noștri, pentru că se poată face fiecare o oglindă oarecare despre lucrurile ce s'au petrecut atunci. Stilul în care e scrisă încă e destul de popular.

„*Scopul în drept*”, de Dr. Rudolf de Ihering, traducere autorizată de Teodor V. Păcașian, este titlul unei broșuri apărută de curând. Editura traducătorului.

Din revista „*Tinerimea Română*”, publicațiune a societății științifice literare cu același nume din București, a apărut volumul I, fascicolul III. cu 15 clișeuri, sub direcția dlui Gregorie G. Tocilescu, membru al Academiei-Române și profesor la universitate.

Din „*Moda Ilustrată*” a apărut nrul 48 cu un bogat cuprins.

„*Albanexii*”, dramă originală în versuri, în 5 acte, de St. Georgescu (sergent), a apărut în tipografia Carol Göbl din București.

„*Calendarul Românului pe anul 1899*” a apărut în tipografia diecesană din Caransebeș. Pe lângă partea calendaristică cuprinde și literatură, economie și consemnarea târgurilor.

A apărut „*Ovidiu*”, prima revistă dobrogeană, an. I. nr. 5, cu un cuprins bogat.

„*Calendarul Plugarului*” pe anul 1899. Intocmit de Dr. Maximilian Popovici, chimist-agronom. Tipografia Curții Regale F. Göbl și Fii în București. Cu portretele Maestrelor Lor Regele și Regina României, pe două foi deosebite, încât se pot pune în ram. Afară de partea calendaristică cuprinde următoarele lucruri folositoare: Plugăria Săteanului, Literatură, Sămânatul semințelor și alte învățături, Măiestrie pentru îngrășarea pământului, Economie vitelor, Cultura pomilor roditori, Cultura vâlcilor, Fabricațiunea oțetului, Vin de fructe, Uștarea prunelor, Calendarul stuparului, Tîrgurile din România, Regule pentru postă, Glume. Acest calendar este unul dintre cele mai bogate și mai folositoare pentru economii noștri. Se extinde pe 160 pagini. Se află de vânzare și în librăria „Ciurcu” din Brașov. Prețul 50 cr., plus 5 cr. porto.

„*Floare albastră*” este titlul unei reviste literare săptămânale ce apare în București, Pasagiul Villacros 2. Nr. 9 are următorul cuprins: Cătră lumină, de Al. Antemireanu; Pe lângă groapa mea, poezie de G. Murnu, Am scăpat, nuvelă, de I. Adam, Voinic, poezie de C. Sandu, Din caetul meu, de Mad, Note răslețe de Coriolis, În așteptare, poezie de Piron, Iertare, fantasmă de Hjalmar, Profeteie, poezie de St. O. Iosif, Seri Bucureștene de Radu-Negru, Legenda norocului de Toma Florescu, Gerhardt Hauptmann de G. Bogdan-Duică, Satirice de Piron, Martiră, poezie de Naia, Posnașii țărănești de Ionică, Cântec de V. Podeanu, Cugetări de Marioara, Musicanți celebri de C. St., Glumele noastre, Revista Cărilor, Cronica teatrală, Opera, Ecouri, Snoavă, Un vingalac, Posta Red. etc.

Mulțumită publică.

În favorul bisericii noue din Certeșul-sup., după actul sfințirii, au încurs până în prezent următoarele oferte benevole:

Lista nr. 67 (colectant dl Ioan Ionașcu, inv. în Vâlcelele-rele) dela Domnii: T. V. Gheaja, protopop în Hațeg 1 fl., Ștefan Șelariu 50 cr., N. N. 50 cr., N. Maria 20 cr., K. Imre 20 cr., P. Susman 50 cr., S. Negru 50 cr., Dr. M. 50 cr., A. Pop 20 cr., Pop Avel, protopop în Băcia 50 cr., 20 cr., M. Fekete 15 cr., I. Bac 50 cr., Buzdugan 50 cr., I. Popovici 50 cr., Măntean 50 cr., N. N. 30 cr., S. Albu 50 cr., Onese 50 cr., Aliquis 50 cr., M. F. 20 cr., I. Grecu 50 cr. și I. Ionașcu 50 cr. Suma 9 fl. 95 cr.

Lista nr. 41 (colectant dl Alex. Vlad inv. în Banpotoc), înprotocolată sub nr. 13. a încurs 1 fl. Te rog la acest loc, dle colectant, a-ți da seamă de lista nru 41, pe care te-am rugat a o da dlui preot din Vărmaga, S. Filimon, căci până acum n'ai dat-o.

În ziua sfințirii bisericii, a avut bunăvoință, de a ajuta biserica cu câte 1 fl. dna Elena Florea din Săcărămb și proprietarul L. Mărza din Hondol.

Pentru aceste oferte benevole, marimonioșii sunt rugați a primi din partea noastră cele mai profunde mulțumiri, ear' bunul D-zeu să le răsplătească pentru aceste oferte.

Certeșul-sup., 3/15 Dec. 1898.

În numele comitetului parochial:

Ștefan Fărcaș,
inv.

Mulțumită publică.

În favorul Sfintei Mănăstiri dela Prislop pe lângă cele publicate în „*Revista Orăștiei*” Nr. 41 și cei de mai înainte, au mai încurs încă următoarele oferte benevole:

(Urm. re.)

Pe lista nr. 647: Dl Ludovic Rezei, protopopul Supurului-de-jos a încassat și trimis următoarele sume: dela d-sa 1 fl. și dela dnii parochi din district: Ioan Mihalca în Hurez 1 fl., Andreiu Bogdan în Racova 1 fl., Andreiu Lazin în Soconzel 1 fl., Alexandru Popp în Stana 1 fl., Ioan Cinca în Hodișa 1 fl., Cornel Gitta în Gereușa 1 fl., Vasile Tamaș în Giungii 1 fl. și Simeon Milian în Ghegea 1 fl., căci dl Alexandru Grama, paroch în Medișa a trimis directe 1 fl. încoace mai înainte, ce s'a publicat deja. 9 fl.

Pe lista nr. 126 (colectant dl Gregoriu Sêrbu, paroch în Teuș) dela d-sa 50 cr., Efrem Raț 2 fl., Victoria Raț 1 fl., Ioan Jomălean 50 cr., Iulius Pop l. P. 50 cr., Ioan Roșu 1 fl., Gavrilă Raț 50 cr., Pavel Radu 40 cr., George Stan 20 cr., Gligor Fostoc 20 cr., Ștefan Bêlan 20 cr. și Ioan Bola 20 cr. Suma: 7 fl. 20 cr.

Pe lista nr. 295: Dl Georgiu Trăilă, par. în Timișoara dela d-sa 2 fl., apoi din colectă cu tasul în biserică 1 fl. 17 cr. 3 fl. 17 cr.

Pe lista nr. 100 prin dl Nicolau Togan, cooperat parochial în Sibiu dela P. O. D. protopop Ioan V. Rusu 5 fl., Fondul școlii gr.-cat 2 fl. și Nicolau Togan 1 fl. 8 fl.

Pe lista nr. 584 prin dl Ioan Moldovan, protopop în Cătina, dela d-sa 50 cr. și dela dnii parochi Laurian Voda în Ormenișul de Câmpie 1 fl., Ștefan Colceriu în Dimb 50 cr., Ioan Péter în Cistelec 50 cr., Augustin Laurențiu în Cămarășul deșert 50 cr. și Ioan Bozac în Sâmbotelec 1 fl. 4 fl.

Pe lista nr. 436 (colectantă d-na Octavia Dr. Luca n. Popescu, protopopeasă în Comloșul mare) dela dl Dr. Laurean Luca, protopopul Torontalului 50 cr., Octavia Dr. Luca 50 cr., Cornelia Luca 10 cr., Iosif Grozescu 20 cr., Paraschie Pascu 1 fl., Vichentie Ciolac 30 cr., Marta Ciolac 20 cr., Paraschiva Craiovan 10 cr., Leonte Craiovan 10 cr., Ioan Ciolac 50 cr., Marta Ciolac 50 cr., G. Illiu 1 fl., Teodor Pascu 30 cr., Maria Pascu 30 cr., I. Pascu 30 cr., Sofia Pascu 30 cr., Ioan Pascu 30 cr., Ștefan Pascu 30 cr., Cornelia Pascu 30 cr., Petru Fleșer 30 cr., Floarea Fleșer 30 cr., Vichentie Fleșer 20 cr. Suma: 8 fl.

Pe lista nr. 138 dela dl Vasile Deciu, paroch în Sân-Nicolaul-mare 1 fl. și pe lista nr. 438 dela fiul său Victor Deciu, student în Beiuș 1 fl. 2 fl.

Pe lista nr. 441 prin dl Luca Lupescu, paroch în Igrăș dela d-sa 1 fl., N. Ede 20 cr., N. N. 20 cr., Simeon Cristea 30 cr., biserica gr.-cat. din Igrăș 1 fl., Fărcaș Simeon 50 cr. și dela alți credincioși din Igrăș, laolaltă Suma: 9 fl. 75 cr.

Pe lista nr. 42: Reunirea de împrumut și păstrare „Speranța” în Borgo-Prund a oferit 2 fl.

Pe lista nr. 751: Prin dl Alexandru Rosciu, paroch în Pețelca dela d-sa 50 cr., Eugenia Rosciu, preoteasă 20 cr., George David, învățător emerit 50 cr., Iosif Domșa 50 cr., Maria Domșa l. Simion din filia Șoimuș mic 50 cr., Todorica Domșa l. Damian 5 cr., Ioan David l. Todor 50 cr., Ioan Domșa l. Vasile 10 cr., George Domșa l. Nistor 10 cr., Cior-

tea Augustin 20 cr., Porfirie Domșa 20 cr., Ioan Popa l. Simion 10 cr., Iosif Ciortea l. Cilica 20 cr., Iacob Sima 10 cr., Iova Vaida 3 cr., Petru Dobirta 50 cr., Simion Bârsan 10 cr., Ioan Bucerzan 10 cr., Domșa Victor 10 cr., Tanase Domșa lui Iosif 50 cr., Ilisie Ciortea 10 cr., Tanasie Breaz l. George 10 cr., Traian Domșa l. Vasile 10 cr., Iacob Domșa a Floarei 10 cr., George Tirt lui Indrei 10 cr., Ioan Breaz l. George 10 cr., Atanasie Ciortea 50 cr., Popa Militon 10 cr., Popa Ioan 10 cr., Iuliu Domșa, învățător 50 cr., Iacob Ciortea l. Eremie 10 cr., Ioan Ciortea l. Todor 5 cr., Susana Tirt l. George 10 cr., Valeria Tertescu 50 cr., Vasile Chiorean 40 cr., Oana Floarea 10 cr., Domșa Tanase Licu 10 cr., Sofia Ciortea 10 cr., Sofia Ciortea l. Michailă 20 cr., Todor Domșa l. Nițu 12 cr., Domnica Domșa 10 cr., Todor Ciortea l. Butu 10 cr., Todor Tirt l. Nicolae 20 cr., Todor Ciortea l. Petru 20 cr., Iacob Ciortea a Floarei 10 cr., Laurean Tuluș 10 cr., George Rus 20 cr., Ioan Filip 20 cr., Ioan Domșa l. Simion 20 cr., Maria Popa l. Petru 10 cr., Ioan Domșa l. George 10 cr., Laurian Bârsan 12 c., Vasile Popa și Geojan Simion din Șoimușul-mic câte 50 cr., apoi earăși din Pețelca Tanase Ciortea l. Petru 10 cr., Onu Domșa 10 cr., Todorica Tuluș 10 cr., Marina Ciortea 20 cr., Simeon Domșa l. Petru 10 cr., George Domșa Tonu 10 cr., și Ioan Domșa l. Iacob 15 cr. Suma: 12 fl. 22 cr.

Pe lista nr. 737: Prin dl Alexandru Casian, notar cercual în K. Toplița dela Teofil Pêcurariu în Nandru 20 cr., N. N. în Hune-doara 1 fl., Csuts Lajos în Râkosd 1 fl., Csuts Józefa 20 cr. și Kupfer Borbăla în K. Toplița 50 cr. 2 fl. 90 cr.

Pe lista nr. 776: Prin dl Vasiliu Dancea, paroch în Gârbovița dela d-sa 50 cr., Nicolau Tricu, cantor 50 cr., Vasile Tricu 1 fl., dela mai mulți poporeni 74 cr. 2 fl. 74 cr.

(Va urma.)

CALINDARUL SEPTĂMĂNEI

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dum.	13 M. Axente	25 (†) Nașt. D.
Luni	14 M. Tirs	26 (†) Ștefan
Mărti	15 M. Eleuter.	27 E. Ioan
Merc.	16 Pr. Ageu	28 Copii nev.
Joi	17 Pr. Daniil	29 E. Toma
Vineri	18 M. Sebast.	30 Da id
Sâmb.	19 M. Bonifație	31 Silvestru

Szám 1034—1898. kir. végrh.

(447) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirott kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak V. I. 114/1898. számú végzése folytán, Dr. Böck Arnold nagyszabeni ügyvéd által képviselt Stiassny testvérek és társa budapesti cég mint alap és felülfoglaltató ugyanis a többi foglaltatók javára,

Hirsch Izidor és társa kudsiri lakosok ellen hátr. 16 frt 36 kr. és 2 frt 90 kr. árverési kitűzetési költségek erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 1800 frtra becsült lövak, kocsik, hintó, zongora, szerszám, szikvizgyár teljesen felszerelve, bivalok és egyébbebből álló ingóságok, nyilvános bírói árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak V. I. 114/4—1898. sz. végzése folytán a helyszínen vagyis Kudsiron adósok lakásán leendő eszköz-lésére határnapul **1898. évi december hó 27. napjának délelőtti 8 órája** kitűzetik, melyhez venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében csakis készpénz mellett és esetleg becsáron alul is elfognak adadni.

Kelt Szászvároson 1898. évi december hó 7-én.

Rácz Árpád,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 1036—1898. kir. végrh.

(446) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 2344. 1898. számú végzése folytán Dr. Böck Arnold nagyszabeni ügyvéd által képviselt Braunn Ignác budapesti lakos mint alap és felülfoglaltató javára Hirsch Izidor és társa Kudsiri lakosok ellen hátr. 99 frt 18 kr. tőke, ennek 1897. évi december hó 27-ik napjától járó 5% kamatai, eddig összesen 96 frt 26 kr. és árverési kitűzési 2 frt 80 kr. költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 500 frtra becsült gyapotárak, szikvizgyár felszerelvéből álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak V. I. 136/5/1898. polg. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen Kudsiron adósok lakásán a nagypiaczon leendő eszköz-lésére **1898. évi december hó 27-ik napján délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében csakis készpénz mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint leszen kifizetendő.

Kelt Szászvároson, 1898. évi december hó 7. napján.

Rácz Árpád,
kir. bír. végrehajtó.

„ARDELEANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(293) 33—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depunerii, dela particulari cu 5 și cu 5¹/₂, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) ardeazea și exardeazea realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijloacește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.